

Eerste bestuursrapportage 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Aanbieding en financiële samenvatting	3
Programma's	5
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	5
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	8
Programma 3 Economie	9
Programma 4 Onderwijs	9
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	9
Programma 6 Sociaal domein	10
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	14
Programma 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	15
Meerjarige en structurele effecten 2024-2028	16
Technische wijzigingen	17

Aanbieding en financiële samenvatting

Inleiding

In deze bestuursrapportage informeren wij u over de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen in de eerste periode van 2024. In november 2023 heeft uw raad de Begroting 2024 vastgesteld, die vervolgens is goedgekeurd door de provincie. In december heeft uw raad de Eindejaarsrapportage 2023 vastgesteld. In deze eindejaarsrapportage zijn tevens de structurele effecten opgenomen, die doorwerken in 2024 en verder. Dit betekent dat wij in deze Eerste bestuursrapportage 2024 de afwijkingen rapporteren ten opzichte van de Begroting 2024 na wijzigingen uit de Eindejaarsrapportage 2023. Een aantal taken is incidenteel meegenomen in deze bestuursrapportage. De wens bestaat om aan enkele van deze taken, gezien hun karakter, structureel invulling te geven. De structurele invulling van deze taken is betrokken bij de integrale afweging in de Kadernota 2025. Daarbij hebben we rekening gehouden met de vertrekpunten voor de financiële ombuigingen die op 18 april 2024 door ons zijn vastgesteld.

In deze bestuursrapportage lichten wij per programma afwijkingen groter dan € 15.000 op de vastgestelde budgetten toe. Dit is conform de financiële verordening. Bij elke mutatie is tevens aangegeven of deze 'Autonoom' is of een 'Keuze'. Bij 'Autonoom' hebben we geen invloed op de afwijking. Bij 'Keuze' is dat wel het geval.

Op verzoek van de gemeenteraad is deze rapportage kort en bondig om de leesbaarheid te vergroten.

Resultaat

Het totale nadeel in deze bestuursrapportage voor 2024 bedraagt € 1.354.000. Het totale resultaat van de Begroting 2024 van € 772.000 (na Eindejaarsrapportage 2023) daalt hiermee naar -/- € 582.000.

Totaaloverzicht financiële afwijkingen per programma en beleidsonderwerp

Programma / Beleidsonderwerp	Afwijkingen
Burgerzaken	-21.000
Financiën	127.000
Lokale heffingen	20.000
Personeel en organisatie	-479.000
ICT	-174.000
Juridische Zaken	-40.000
Totaal programma 0 Bestuur en Ondersteuning	-567.000
Verkeer en vervoer	-15.000
Totaal programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-15.000
Onderwijsbeleid	-22.000
Onderwijshuisvesting	-53.000
Totaal programma 4 Onderwijs	-75.000
Sport	94.000
Cultuur	40.000
Totaal programma 5 Sport, cultuur en recreatie	134.000
Sociaal domein algemeen	-100.000
Werk en inkomen	-155.000
Wmo	-416.000
Jeugd	-103.000
Totaal programma 6 Sociaal domein	-773.000
Volksgezondheid	-22.000
Begraafplaatsen en crematoria	-35.000
Totaal programma 7 Volksgezondheid en milieu	-57.000
Eindtotaal	-1.354.000

Structureel effect

De structurele effecten van de in deze bestuursrapportage vermelde afwijkingen in 2024 leiden tot de volgende financiële effecten voor de jaren 2024-2028. De structurele effecten verwerken wij in de Begroting 2025 en meerjarenperspectief 2026-2028. Ze worden tevens in de kadernota meegenomen. Hierbij hebben we ons zelf de taak opgelegd om lopende het jaar te onderzoeken of en waar bijsturing mogelijk is. Hierover zullen wij ook tussentijds rapporteren.

Bedragen x € 1.000

Ontwikkeling saldo begroting	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Saldo begroting na EJR 2023	772	2.143	-1.161	-1.186	-1.183
Mutaties 1e berap 2024 Autonom	-873	-793	-657	-603	-589
Mutaties 1e berap 2024 Keuze	-481	0	0	0	0
Totaal mutaties	-1.354	-793	-657	-603	-589
Saldo gewijzigde begroting 2024 na 1e berap	-582	1.350	-1.819	-1.789	-1.773

Voor een reëel meerjarig perspectief verwijzen wij naar de Kadernota 2025 die u gelijktijdig met deze Eerste bestuursrapportage 2024 wordt aangeboden.

Het college van burgemeester en wethouders,

Rob Welten
Johan Niemans
Jan-Herman Scholten
Pieter van Zwanenburg

Programma's

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Burgerzaken

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Burgerzaken	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Hogere kosten verkiezingen	-21.000	Structureel	Autonom
Totaal Burgerzaken	-21.000		

Hogere kosten verkiezingen (€ 21.000 nadeel)

De kosten voor het organiseren van de verkiezingen zijn de afgelopen jaren flink hoger geworden. Het gaat hier met name om de kosten zoals bijvoorbeeld de bezorging van de stempassen door een postbezorger, de inzet van ondersteunende software en het aanschaffen van de stembiljetten. Met deze kostentoeename is het huidige budget niet toereikend. Het budget dient te worden verhoogd, zodat wij goed uitvoering kunnen geven aan de organisatie van de verkiezingen.

Financiën

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Financiën	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Algemene uitkering decembercirculaire	-288.000	Structureel	Autonom
Rentevergoeding schatkistbankieren	100.000	Incidenteel	Autonom
Verhoging krediet Beckummerweg + VRI	4.000	Structureel	Autonom
Verkeersregelininstallatie	11.000	Structureel	Autonom
Inzet stelpost indexatie	300.000	Incidenteel	Autonom
Totaal Financiën	127.000		

Algemene uitkering (€ 288.000 nadeel)

Begin dit jaar is de raad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de effecten van de Decemercirculaire 2023. De structurele effecten hieruit zijn in deze bestuursrapportage verwerkt. De nadelen voor de jaren 2024 t/m 2027 zijn respectievelijk: 2024: -/- € 288.000; 2025: -/- € 315.000; 2026: -/- € 287.000; 2027: -/- € 256.000.

Rentevergoeding schatkistbankieren (€ 100.000 voordeel)

De rentevergoeding op ons kasgeld dat is gestald op de schatkistrekening bij het Rijk zal naar verwachting € 100.000 hoger zijn dan was begroot.

Verhoging krediet Beckummerweg (neutraal met programma 2)

Zie toelichting bij programma 2.

Verkeersinstallatie (neutraal met programma 2)

Zie toelichting bij programma 2.

Inzet stelpost indexatie (€ 300.000 voordeel)

Een deel van de stelpost prijsstijgingen wordt ingezet om indexatie nadelen die in deze bestuursrapportage zijn opgenomen, te kunnen dekken. De stelpost wordt verlaagd van € 556.000 naar € 256.000.

Lokale heffingen

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Lokale heffingen	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Minder oninbare belastingen	20.000	Structureel	Autonoom
Totaal Lokale heffingen	20.000		

Minder oninbare belastingen (€ 20.000 voordeel)

De post oninbare belastingen kan naar beneden worden bijgesteld. Met name de afboekingen vanwege faillissementen vallen de laatste jaren erg mee.

Personeel en organisatie

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Personeel en organisatie	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Ziektevervanging	-300.000	Incidenteel	Keuze
medewerker onderwijshuisvesting	-102.000	Incidenteel	Keuze
Ondersteuning inkoopadviseur	-29.000	Incidenteel	Keuze
Inzet capaciteit Zoutwinning	-48.000	Incidenteel	Autonoom
Totaal Personeel en organisatie	-479.000		

Ziektevervanging (€ 300.000 nadeel)

In 2021 is in de begroting een ziekteverzuimbudget van € 200.000 opgenomen. Dit budget betreft een absoluut getal en is niet gebaseerd op een toenmalig actueel ziekteverzuimpercentage of een trend daarin. De afgelopen jaren bleek het in 2021 toegekende budget niet voldoende om het ziekteverzuim op te vangen. Dit heeft onder andere geleid tot een hoge werkdruk. De uitkomsten van het medewerkers-tevredenheidsonderzoek (MTO) bevestigen. We zetten in op vitaliteit van onze medewerkers en het verlagen van de werkdruk. Het actuele ziekteverzuimpercentage ligt ruim boven de 5%. Dit is onder het landelijke gemiddelde van 6,4%. De verwachting is dat het huidige ziekteverzuimbudget op een significant tekort uitkomt. Hierdoor ontstaat het risico dat kritische processen of belangrijke dossiers aan kwaliteit verliezen, vertragen of stil komen te vallen. Daarnaast lopen we het risico dat de werkdruk en werkstress (nog) verder toenemen met als mogelijk gevolg een hoger verzuimpercentage. Het gevraagde budget wordt alleen ingezet op essentiële processen en/of dossiers.

Om die reden stellen wij voor het ziekteverzuimbudget incidenteel met € 300.000 op te hogen naar € 500.000 voor 2024. Het totaalbudget van € 500.000 komt neer op een ziekteverzuimpercentage van 3,5% van de loonsom. Dat percentage ligt nog steeds onder het actuele ziekteverzuimpercentage. Wij stellen voor de structurele verhoging ter dekking van het ziekteverzuim te betrekken bij de integrale afweging voor de Kadernota 2025-2028 rekening houdend met de vertrekpunten voor de financiële ombuigingen bij de kadernota.

Beleidsmedewerker onderwijshuisvesting (€ 102.000 nadeel)

Wij zijn wettelijk verantwoordelijk voor de huisvesting van het basis- en voortgezet onderwijs. Op 21 december 2022 heeft uw raad het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) vastgesteld. Vanaf het jaar 2025 is het wettelijke verplicht eens in de 4 jaar een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs vast te stellen. Naast het IHP zijn wij als gemeente ook wettelijk verplicht een verordening vast te stellen die de aanvragen voor onderwijshuisvesting regelt. Met de vaststelling van het IHP en de daarin opgenomen projecten en wettelijke verplichtingen die we als gemeente hebben, zijn de taken op onderwijshuisvesting de afgelopen periode sterk toegenomen. In de huidige formatie is met de uitbreiding van deze wettelijke taken geen rekening gehouden en binnen de huidige bezetting zijn deze niet uitvoerbaar. Daarom huren wij voor het jaar 2024 een

medewerker in, die deze taken voor dit jaar gaat uitvoeren. In de kadernota wordt de structurele invulling opgenomen.

Ondersteuning inkoopadviseur (€ 29.000 nadeel)

De gemeente Haaksbergen heeft verscheidene Europese aanbestedingen en meervoudig onderhandse aanbestedingen in de markt gezet en te zetten, alsmede een concessieovereenkomst. Onze huidige inkoopadviseur is eind vorig jaar aangesteld. Door krapte op de arbeidsmarkt hebben wij gekozen voor een professional zonder gemeentelijke ervaring. Opleiden en trainen is onderdeel van het meerjarig inwerkprogramma. Dit betekent dat onze inkoopadviseur vakinhoudelijk ondersteund moet worden. Doordat de aanbestedingen in het eerste en tweede kwartaal van 2024 in de markt gezet moesten worden, was de noodzaak van deze extra ondersteuning hoog. Wanneer de aanbestedingen niet op de juiste manier in de markt gezet worden, bestaat er een groter risico op klachten, bezwaren of rechtszaken.

Benodigde middelen: 8 uur per week De verplichting is aangegaan tot en met half oktober 2024, met een tussentijdse opzegtermijn, indien nodig, van één maand. De totale kosten komen neer op € 29.000.

Inzet interne capaciteit zoutwinning (€ 48.000 nadeel)

Het dossier zoutwinning vraagt vanwege zijn complexe aard juridische capaciteit van onze interne organisatie. Met de inzet van deze juridische capaciteit is geen rekening gehouden in de Begroting 2024. De kosten voor deze inzet bedragen € 48.000. De juridische capaciteit die benodigd is voor het dossier zoutwinning, kan intern niet ingezet worden op andere dossiers van complexe aard. Benodigde juridische advisering op andere dossiers van complexe aard wordt extern uitgezet. Definitieve besluitvorming over de verklaring van geen bedenkingen ten behoeve van het realiseren van acht gevraagde zoutwinningslocaties en de aanleg voor het distributie- en transportleidingentracé door uw raad vond plaats op 15 november 2023, nadat de begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025-2027 was vastgesteld. Vandaar dat hierin geen rekening is gehouden met de inzet van de voor het vervolgtraject benodigde capaciteit.

Beleidsonderwerp ICT

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp ICT	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Roxit licentiekosten	-29.000	Incidenteel	Autonoom
IT-budget	-145.000	Structureel	Autonoom
Totaal ICT	-174.000		

IT-budget (€ 145.000 nadeel)

De extra structurele lasten zijn toe te schrijven aan:

- onvermijdelijke cloudmigraties en de hieruit voortvloeiende hogere kosten voor cloudbeheer;
- fors gestegen licentiekosten voor applicaties;
- kwaliteitseisen voor applicatiemanagement, zoals overeengekomen in de dienstverleningsovereenkomst (DVO) ICT dienstverlening. Als gevolg hiervan moesten diverse applicaties, naast de productieomgeving, worden uitgebreid met een testomgeving;
- aanschaf nieuwe applicaties in het kader van onder andere de Omgevingswet (ruimtelijke ordening en toepasbare regels).

Licentiekosten Roxit (€ 29.000 nadeel)

In 2022 heeft onze leverancier van het verouderde VTH-pakket (voor vergunningen, toezicht en handhaving) gemeld dat dit pakket per 2de helft 2023 niet meer zou worden ondersteund en we geacht werden vanaf dat moment volledig te zijn overgestapt op het door haar in 2021 geleverde nieuwe VTH-pakket (voor Wabo respectievelijk

Omgevingswet). Als gevolg van de invoering van de Omgevingswet konden we pas begin dit jaar starten met het overzetten van gegevens van het oude naar het nieuwe VTH-pakket. Hierdoor zijn er extra kosten voor ondersteuning in rekening gebracht.

Juridische Zaken

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Juridische Zaken	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Inzet externe advisering t.b.v. zoutwinning	-40.000	Incidenteel	Autonoom
Totaal Juridische Zaken	-40.000		

Zoutwinning (€ 40.000 nadeel)

Bij collegebesluit van 12 maart 2024 hebben wij KienhuisHoving opdracht verleend voor de juridische advisering inzake het op- en inrichten van een Stichting Monitoring en Garantiefonds en een Stichting Omgevingsfonds. Voor de uitwerking van de afspraken in de overeenkomst met Nobian Salt B.V. achten wij juridische expertise op de privaatrechtelijke aspecten van zoutwinning noodzakelijk. Deze specialistische kennis hebben wij niet in eigen huis, waardoor wij genoodzaakt zijn externe expertise in te huren. Op 12 maart 2024 heeft het college de raad hierover per raadsinformatiebrief geïnformeerd en aangegeven dat het geraamde bedrag van € 40.000 wordt verantwoord in de Eerste bestuursrapportage 2024.

Programma 1 Veiligheid

Op het programma Veiligheid zijn op dit moment geen financiële afwijkingen te melden.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Verkeer en vervoer

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Verkeer en vervoer	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Verhoging krediet Beckummerweg	-4.000	Structureel	Autonoom
Verkeersregelininstallatie	-11.000	Structureel	Autonoom
Totaal Verkeer en vervoer	-15.000		

Verhoging krediet reconstructie Beckummerweg (Neutraal met programma 0)

Door de prijsstijgingen in de afgelopen jaren, was het krediet niet toereikend om de reconstructie van de Beckummerweg volledig af te kunnen ronden. Het krediet dient daarom verhoogd te worden met € 45.000. In de Begroting 2024 is een structureel bedrag opgenomen om de lasten voor dit soort investeringskredieten mee op te kunnen vangen. Er resteert hiervoor nog een bedrag van € 61.500. Voorgesteld wordt van dit bedrag € 4.000 structureel in te zetten om het krediet te verhogen met € 45.000. De kapitaallasten van deze investering bedragen € 4.000 (afschrijving vanaf 2024 in 25 jaar en rente). Na de inzet resteert er nog € 57.500 in de stelpost.

Verkeersregelininstallatie (hierna: VRI) Westsingel (Neutraal met programma 0)

De VRI Westsingel-Eibergsestraat dient vervangen te worden. Dit gebeurt op initiatief en onder verantwoordelijkheid van de provincie Overijssel, maar wettelijk gezien dienen wij naar verhouding van het aantal gemeentelijke wegen die op de betreffende kruising "aantakken" in de kosten bij te dragen. De raming van de gemeentelijke bijdrage is € 100.000. In de Begroting 2024 is een structureel bedrag opgenomen om de lasten voor dit soort investeringskredieten mee op te kunnen vangen. Er resteert hiervoor nog een bedrag van € 57.500. Voorgesteld wordt van dit bedrag € 11.000 structureel in te zetten om een krediet beschikbaar te stellen van € 100.000. De kapitaallasten van deze investering bedragen € 11.000 (afschrijving vanaf 2024 in 15 jaar en rente). Na de inzet resteert nog € 46.500 in de stelpost.

Programma 3 Economie

Op het programma Economie zijn op dit moment geen financiële afwijkingen te melden.

Programma 4 Onderwijs

Onderwijsbeleid

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Onderwijsbeleid	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Hogere bekostiging bewegingsonderwijs	-22.000	Structureel	Autonom
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	-	Incidenteel	Autonom
Totaal Onderwijsbeleid	-22.000		

Hogere bekostiging bewegingsonderwijs (€ 22.000 nadeel)

De gemeente verstrekt jaarlijks een vergoeding voor het gebruik van de gymnastiek-lokalen Pius X, Sint Bonifatius, sportzaal 't Meuken en sportzaal De Trefkoel. Deze vergoeding is voor het geven van bewegingsonderwijs aan basisschoolleerlingen tussen 6 en 12 jaar. De hogere lasten worden veroorzaakt doordat meer klokuren zijn vergoed en de tarieven hoger zijn uitgevallen dan is opgenomen in de begroting.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) (I + 247.000 en U + 247.000; neutraal)

Jaarlijks ontvangen wij van het Rijk een specifieke uitkering voor onderwijsachterstandenbeleid. Het resterende budget dat niet is besteed, wordt meegenomen naar het daaropvolgend jaar. Om deze reden wordt de begroting hierop aangepast. Zowel de inkomsten als de uitgaven omhoog met € 247.000.

Onderwijshuisvesting

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Onderwijshuisvesting	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Onderhoud Het Palet locatie Holthuiserstr.	-53.000	Meerjarig	Autonom
Totaal Onderwijshuisvesting	-53.000		

Materiële instandhouding Het Palet locatie Holthuiserstraat 12 (€ 53.000 nadeel)

De nieuwbouw van basisschool het Palet is gestart. De verwachting is dat halverwege 2025 de nieuwbouw wordt opgeleverd. Totdat de nieuwbouw gereed is, wordt aan kinderen les gegeven in de locatie aan de Holthuiserstraat. Gezien de staat van het gebouw zijn er in het verleden afspraken gemaakt, dat de onderhoudskosten voor rekening komen van de gemeente. Voor 2024 bedragen deze kosten € 53.000 en voor 2025 naar verwachting € 27.000.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Sport

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Sport	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Buurtsportcoach SPUK GALA	94.000	Structureel	Autonom
Totaal Sport	94.000		

Buurtsportcoaches (€ 94.000 voordeel)

Tot 2023 ontvingen wij dit bedrag jaarlijks via de algemene middelen. Vanaf 2023 ontvangen wij via de Brede Spuk Gala een subsidie voor combinatiefuncties en zijn op dit

budget ook alle lasten geboekt. In 2023 is daardoor sprake van een dubbel begroot budget, wat leidt tot een voordeel van € 94.000.

Cultuur

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Cultuur	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Huuropbrengst De Kappen	40.000	Structureel	Autonoom
Subsidie combinatiefuncties	-	Incidenteel	Autonoom
Totaal Cultuur	40.000		

Huuropbrengst De Kappen (€ 40.000 voordeel)

Het verschil komt voort uit de hogere huurprijs die we in rekening brengen bij de Kappen. Op basis van de huurovereenkomst wordt de huurprijs jaarlijks geïndexeerd op basis van het consumentenprijsindex (CPI). Deze indexatie is niet opgenomen in de begroting en wordt nu gecorrigeerd.

Subsidie voor combinatiefuncties (I + 244.000 en U + 244.000; neutraal)

In 2024 zijn twee Spuk subsidies aangevraagd en toegekend. Het betreft Spuk informatiepunten Digitale overheid 2024 voor een bedrag van € 24.000 en Spuk lokale bibliotheekvoorzieningen voor een bedrag van € 220.000. Beide subsidies komen in 2024 beschikbaar en worden uitgekeerd aan de bibliotheek. De subsidies zijn zowel aan de inkomsten- als uitgavenkant niet begroot in 2024. Zowel de inkomsten als uitgaven gaan omhoog met € 244.000.

Programma 6 Sociaal domein

Sociaal domein algemeen

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Sociaal domein algemeen	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Jeugd en Veiligheid	- 18.000	Incidenteel	Autonoom
Implementatie contracten Wmo en Jeugd	- 50.000	Incidenteel	Keuze
Veilig Thuis Twente (VTT)	- 32.000	Incidenteel	Autonoom
Totaal Sociaal domein algemeen	- 100.000		

Jeugd en Veiligheid (€ 18.000 nadeel)

Wij willen het budget bijstellen om twee redenen. Er zijn als gevolg van een interventie (tijdelijke uithuisplaatsing) extra kosten gemaakt ter grootte van € 13.000, die niet in de begroting zijn opgenomen.

Tenslotte gebruikt de gemeente de applicatie VIS2 voor de ondersteuning van veiligheidshuizen en wijkteams van de gemeente. De applicatie moet worden uitgebreid, wat naar verwachting € 5.000 gaat kosten.

Implementatie inkoop Wmo en Jeugdhulp (€ 50.000 nadeel)

In Twente wordt al enige tijd gewerkt aan de inkoop Wmo en jeugdhulp die per 2025 ingaat. Rond de zomervakantie 2024 wordt de gunning verwacht. Tegelijkertijd wordt gestart met de, regionale en lokale, implementatie. Dat betreft onder meer de toegang (scholing), backoffice (registratiesysteem) en contractmanagement, maar ook aanpassing van lokale regelgeving (verordeningen) op de nieuwe inkoop. Uiteraard moeten ook de inwoners die ondersteuning of hulp ontvangen, geïnformeerd worden. De implementatie vraagt vanaf de zomervakantie tot en met het eerste kwartaal 2025 veel extra inzet van onze medewerkers van het Sociaal Domein. Daarvoor is extra capaciteit nodig voor projectleiding, applicatiebeheer, contractmanagement en toegang om deze grote overgang in goede banen te leiden. We gaan hierbij uit van in totaal 1 fte extra benodigde capaciteit gedurende een half jaar voor Wmo en jeugd samen.

Zonder extra capaciteit loopt de gemeente het risico van een vertraagde en gebrekkige implementatie, wat leidt tot problemen bij aanbieders (niet betaald worden), inwoners (onderbreking van de ondersteuning/jeugdhulp) en gemeente (administratie niet op orde). Dit legt een grote druk op de medewerkers van de Noaberpoort.

Veilig Thuis Twente (VTT) (€ 32.000 nadeel)

Veilig Thuis Twente maakt onderdeel uit van de GR SamenTwente. Vanaf 2019 is al een forse toename geconstateerd in het werkaanbod bij Veilig Thuis Twente. Van 2019 tot 2022 is het aantal meldingen gegroeid met 26,8%. Deze groei heeft zich doorgezet in 2023. Als gevolg hiervan lopen de wachtlijsten en doorlooptijden op. Om de wachtlijsten aan te pakken heeft de GR SamenTwente via een begrotingswijziging extra middelen gevraagd. Voor de gemeente Haaksbergen bedraagt de bijdrage € 32.000.

Werk en inkomen

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Werk en inkomen	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Indexering bijzondere bijstand	-20.000	Structureel	Autonoom
Bijstand	-91.000	Structureel	Autonoom
Trajecten en begeleidingskosten SWB	-44.000	Structureel	Autonoom
SPUK inburgering	-	Incidenteel	Autonoom
Totaal Werk en inkomen	-155.000		

Indexering bijzondere bijstand (€ 20.000 nadeel)

Door prijsindexering binnen de bijzondere bijstand is een structureel nadeel van € 20.000 ontstaan.

Bijstand (€ 91.000 nadeel, waarvan Algemene bijstand € 95.000 nadeel, Loonkostensubsidie € 20.000 voordeel, IOAW/IOAZ € 46.000 nadeel en Bbz levensonderhoud € 30.000 voordeel)

De uitgaven voor bijstand IOAW/IOAZ, Bbz-levensonderhoud en loonkostensubsidies zijn volgens de laatste opgave van de Uitvoeringsorganisatie € 91.000 hoger dan bij de Begroting 2024 verwacht.

Het nadeel op algemene bijstand van € 95.000 wordt enerzijds veroorzaakt door een verlaging van de terugvorderingen met een bedrag van € 30.000 en anderzijds door een stijging van de hoogte van de gemiddelde verstrekking aan uitkeringen met een bedrag van totaal € 65.000. Op loonkostensubsidie en Bbz levensonderhoud wordt een lichte daling van het aantal klanten verwacht. Op de IOAZ daarentegen een kleine stijging.

De BUIG is een gebundeld inkomensbudget vanuit het Rijk voor uitkeringen in het kader van bijstand, IOAW/IOAZ, Bbz-levensonderhoud en loonkostensubsidies (LKS). Hier ligt een nieuwe rekensystematiek achter sinds 2023. De Rijksbijdrage BUIG (voorlopig budget) is al eerder verwerkt in onze Begroting 2024 (opgave Ministerie Prinsjesdag 2023). De Rijksbijdrage BUIG is daarmee hoger dan onze uitgaven, waardoor hierop een structureel voordeel ontstaat vanaf 2025. Het voordeel loopt op van in 2025 € 41.000, 2026 € 132.000 en 2027 € 167.000.

Begeleidingskosten werk (€ 44.000 nadeel)

Conform de begroting 2024 van de SWB stijgen de kosten naar verwachting, met name als gevolg van loon- en prijsstijgingen. De bijdrage vanuit het Rijk loopt niet in verhouding met deze kosten, wat betekent dat de bijdrage vanuit het Rijk lager wordt dan de te verwachte kosten. Het grootste deel hiervan betreft de begeleidingskosten Nieuw Beschut (€ 27.000). Daarnaast zijn de uitvoeringskosten voor de jobcoach hoger dan we geraamd hadden (€ 17.000), eveneens als gevolg van cao-tarieven.

Inburgering (I + 512.000 en U + 512.000; neutraal)

Via een specifieke uitkering van het Rijk ontvangen wij € 512.000 om de taken omtrent de Wet Inburgering 2021 te kunnen uitvoeren. Zowel de inkomsten als de uitgaven gaan omhoog met € 512.000.

Wmo

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Wmo	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Toename aantal deelnemers De Greune	-15.000	Structureel	Autonoom
Maatschappelijke en Vrouwenopvang	-21.000	Structureel	Autonoom
Woon- en vervoersvoorzieningen	-200.000	Structureel	Autonoom
Voorziening dagbesteding	-49.000	Structureel	Autonoom
Hogere indicaties huish. ondersteuning	-131.000	Structureel	Autonoom
Totaal Wmo	-416.000		

Toename aantal deelnemers 'De Greune' (€ 15.000 nadeel)

De Greune heeft sinds vorig jaar te maken met een grotere toestroom van deelnemers. Deze deelnemers maken (nog) geen gebruik van geïndiceerde ondersteuning en worden waar mogelijk toe geleid naar werk en/of dagbesteding. Als gevolg van de structurele toename van het aantal deelnemers en loon- en prijscompensatie stijgen de kosten voor deze algemene voorziening met € 15.000 per jaar.

Maatschappelijke en vrouwenopvang (€ 21.000 nadeel)

De centrumgemeente Enschede voert de voorziening voor Maatschappelijke en Vrouwenopvang voor de gemeente Haaksbergen uit. De indexatie over de bijbehorende budgetten is € 21.000 hoger uitgevallen dan in de begroting was opgenomen. Daarom stellen wij voor om het budget met dit bedrag te verhogen.

Verstrekkingen woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen (€ 200.000 nadeel)

In de laatste paar maanden van 2023 hebben wij geconstateerd dat de vraag naar woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen fors is gestegen. De hogere vraag naar deze voorzieningen wordt veroorzaakt door de dubbele vergrijzing van de bevolking.

Maatwerkvoorzieningen Wmo dagbesteding en begeleiding (€ 49.000 nadeel)

Op basis van gemaakte doorrekeningen verwachten wij dat de bestedingen met 1,9% hoger uitvallen dan in de Begroting 2024 is opgenomen. Dit heeft voornamelijk te maken met de verwachting dat een hoger aantal cliënten een beroep doet of gaat doen op de voorziening dagbesteding (€ 91.000 nadeel). Daartegenover staat dat wij een dalende trend zien in het aantal cliënten dat een beroep doet op een persoonsgebonden budget, waardoor de verwachte kosten naar verwachting € 42.000 lager uitvallen.

Hogere gemiddelde indicaties voor Huishoudelijke Ondersteuning (€ 131.000 nadeel)

Uit de doorrekening is gebleken dat per cliënt de gemiddelde indicatie voor Huishoudelijke Ondersteuning hoger uitvalt, dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. De afwijking bedraagt 12% waardoor de verwachte lasten € 131.000 hoger uitvallen. De hogere indicaties worden veroorzaakt door toepassing van het nieuwe gewijzigde normenkader (opgesteld op basis van jurisprudentie en daarmee verplicht) op nieuwe indicaties en her-indicaties sinds 1 januari 2024 (ingangdatum niet afgesloten contract).

Jeugd

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Jeugd	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Invoering Hervormingsagenda	-135.000	Incidenteel	Autonoom
Wet verplichte GGZ	32.000	Structureel	Autonoom
Totaal Jeugd	-103.000		

Invoering Hervormingsagenda en Samenwerkingsagenda (inclusief aanpak wachttijden) (€ 135.000 nadeel)

In 2022 heeft de gemeente vanuit het Rijk via de algemene uitkering extra middelen voor Jeugd ontvangen. Hierbij heeft het Rijk aangegeven dat gemeenten uitvoering moeten geven aan maatregelen, die besparing op de jeugdhulputgaven moeten opleveren. Voor de invoering van deze Landelijke Hervormingsagenda Jeugd zullen investeringen moeten worden gedaan. Deze investeringen en actiepunten hebben overlap met de Regionale Samenwerkingsagenda. De Hervormingsagenda en de Samenwerkingsagenda zijn momenteel vormgegeven en de actiepunten zijn geformuleerd. In 2024 wordt hiermee gestart. De voor de uitvoering benodigde financiële middelen worden vooralsnog incidenteel geraamd op € 135.000. Mogelijk blijkt tijdens de in- c.q. uitvoering dat meer en/of structurele middelen nodig zijn. Over de voortgang en uitvoering informeren wij u.

Wet verplichte GGZ (€ 32.000 voordeel)

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg is van toepassing op mensen met (een vermoeden van) psychische problematiek. In deze wet hebben gemeenten een tweetal belangrijke taken: het in ontvangst nemen en het onderzoeken van meldingen. Voor de gemeente Haaksbergen wordt dit uitgevoerd door de GR SamenTwente. Voorheen werd dit gefinancierd via projectfinanciering. Vanaf 2023 zijn de bestedingen opgenomen in de begroting van de GR SamenTwente. Vanaf dat jaar worden de bestedingen verantwoord onder taakveld 6.2 Toegang en eerste lijnsvoorzieningen in plaats van taakveld 6.74c Gesloten plaatsing. In de Begroting 2024 was € 32.000 begroot onder het taakveld 6.74c. Dit bedrag kan worden afgeraamd, omdat in onze begroting deze lasten al zijn meegenomen onder taakveld 6.2.

Beleidsmatige afwijkingen Sociaal Domein zonder financiële effecten

Kerntakendiscussie SamenTwente (beleidsmatig)

In haar vergadering van 14 februari 2024 heeft het Algemeen Bestuur GR SamenTwente besloten tot uitvoering van een kerntakendiscussie over de taken van GR SamenTwente. De kerntakendiscussie wordt begeleid door een extern bureau en uitgevoerd in 2024. Besluitvorming is gepland in november of december 2024. De kerntakendiscussie kan gevolgen hebben voor de bijdrage aan GR SamenTwente in 2025 en volgende jaren. In 2024 wordt hiervoor zowel bestuurlijke als ambtelijke inzet van de Twentse gemeenten gevraagd.

Implementatie inkoop Wmo en Jeugdhulp (beleidsmatig)

In Twente wordt al enige tijd gewerkt aan de inkoop Wmo en jeugdhulp die per 2025 ingaat. Rond de zomervakantie wordt de gunning verwacht. Tegelijkertijd wordt gestart met de, regionale en lokale, implementatie. Daarbij kan gedacht worden aan de toegang (scholing), backoffice (registratiesysteem) en contractmanagement maar ook aanpassing van de lokale regelgeving (verordeningen) op de nieuwe inkoop. Uiteraard moeten ook de inwoners die ondersteuning of hulp ontvangen geïnformeerd worden. De implementatie zal naar verwachting vanaf de zomervakantie tot begin 2025 veel inzet vragen van onze medewerkers van het Sociaal Domein.

Methodiek Jongeren met schuld (beleidsmatig)

In Twente zien we een stijging van het aantal jongeren met geregistreerde schulden. Jongeren met schulden worden in hun toekomstperspectief belemmerd en komen

daardoor niet verder in hun leven. Vanuit de Themalijn Bestaanszekerheid zijn we een methodiek aan het verkennen in het project 'Methodiek jongeren en schulden', waarbij we ons richten op de doelgroep jongeren van 18-27 jaar met schulden. Stichting Jongerenperspectief fonds (JPF) kan ons hierbij ondersteunen. Het gaat om jongeren met ernstige schulden en meervoudige uitdagingen. De aanpak is integraal en omvat intensieve, op maat gemaakte begeleiding gedurende twee jaar, gericht op het creëren van toekomstperspectief.

Naast schuldenaanpak is er aandacht voor preventie, waaronder het voorkomen van betrokkenheid van jongeren bij criminele activiteiten (ondermijning) en financiële educatie.

Het project heeft tot doel de financiële gezondheid van jongeren in Haaksbergen te versterken en hen te helpen een positieve toekomst op te bouwen.

De komende jaren heeft Haaksbergen een specifieke aanpak voor jongeren met schulden. Dit is een aanvulling op het bestaande beleid en hier is in de begroting financieel al rekening mee gehouden.

Individuele voorzieningen Jeugd Ambulante hulp en Wonen/Verblijf (beleidsmatig)

Ten tijde van het opstellen van deze bestuursrapportage (begin april) konden wij voor onze prognose gebruik maken van gefactureerde zorg tot en met de eerste twee maanden. Dit is slechts een zeer beperkte periode. Daarnaast hebben wij de werkelijk gemaakte kosten en het aantal cliënten over 2023 vergeleken met hetgeen wij in de Begroting 2024 hebben opgenomen, rekening houdende met uitkomsten van het onderzoek reële tarieven en indexatie. Op basis hiervan hebben wij een zo goed mogelijke inschatting gemaakt of budgetten moeten worden bijgeraamd. Op dit moment is er geen aanleiding de budgetten voor de individuele voorzieningen Jeugd bij te stellen.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Volksgezondheid

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Volksgezondheid	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Uitbreiding taken GGD	- 22.000	Incidenteel	Autonoom
Totaal Volksgezondheid	- 22.000		

Uitbreiding taken GGD (€ 22.000 nadeel)

Forensische dienstverlening is een wettelijke taak. Er is landelijk een groot tekort aan forensisch artsen. In Twente is het probleem nog groter. Op dit moment heeft SamenTwente, onderdeel GGD, geen forensisch artsen in dienst. Er wordt volledig gewerkt met artsen op ZZP-basis. De huidige artsen dreigen overbelast te raken. Al enkele keren heeft de GGD te maken gehad met code zwart, waarbij er geen forensisch arts beschikbaar is voor een dienst. Om deze reden heeft de GGD een beschikbaarheidsvergoeding gevraagd voor extra middelen ter grootte van € 17.000 om dit probleem aan te pakken.

Daarnaast is het Rijk met een vaccinatieprogramma gestart voor maternale kinkhoestvaccinatie. Hiervoor is extra inzet nodig, die leidt tot € 5.000 extra lasten.

Begraafplaatsen

Mutaties in euro's

Beleidsonderwerp Begraafplaatsen en crematoria	Bedrag	Inc./Str.	Aut./Keuze
Maatregelen drainage	- 35.000	Incidenteel	Autonoom
Totaal Begraafplaatsen en crematoria	- 35.000		

Maatregelen drainage (€ 35.000 nadeel)

Afgelopen najaar werden er in het Buurserzand en de directe omgeving van begraafplaats Het Waarveld maatregelen uitgevoerd in het kader Natura 2000. De sloten langs de Waarveldweg werden onder andere minder diep. Vanaf die tijd tot nu heeft het ook veel geregend. Dit heeft geleid tot wateroverlast op delen van de begraafplaats. Gelukkig kent begraafplaats het Waarveld een drainagesysteem, alleen was dit jarenlang werkloos en verstopt geraakt. De drainage moest worden schoongemaakt om de velden begaanbaar te houden. Daarnaast bleef rondom de begraafplaats veel water in het bos staan. De waterdruk op de buitenste velden was groot. Om dit te verhelpen, is het oude rabattensysteem weer in ere hersteld. De geultjes door het bos op de begraafplaats zijn schoongemaakt en zorgen nu voor afvoer van het teveel aan water naar de vijver.

Programma 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Op het programma volkshuisvesting en ruimtelijke ordening zijn op dit moment geen financiële afwijkingen te melden.

Meerjarige en structurele effecten 2024-2028

De meerjarige en structurele effecten van de hiervoor beschreven afwijkingen in 2024 worden ook meerjarig verwerkt.

Alle structurele effecten vanuit deze bestuursrapportage zijn in de tabel hieronder opgenomen. Een toelichting op deze afwijkingen is onder de programma's gegeven.

Structurele effecten (* € 1.000)

Progr.	Beleidsonderwerp	Omschrijving afwijking	2024	2025	2026	2027	2028
0	Burgerzaken	Hogere kosten verkiezingen	-21	-21	-21	-21	-21
0	Financiën	Algemene uitkering decembercirculaire	-288	-315	-287	-256	-256
0	Financiën	Verhoging krediet Beckummerweg + VRI	15	15	15	15	15
0	Lokale heffingen	Minder oninbare belastingen	20	20	20	20	20
0	ICT	IT-budget	-145	-145	-145	-145	-145
2	Verkeer en vervoer	Verhoging krediet Beckummerweg + VRI	-15	-15	-15	-15	-15
4	Onderwijsbeleid	Hogere bekostiging bewegingsonderwijs	-22	-22	-22	-22	-22
5	Sport	Buurtsportcoach SPUK GALA	94	94	94	94	94
5	Cultuur	Huuropbrengst De Kappen	40	40	40	40	40
6	Werk en inkomen	Indexering bijzondere bijstand	-20	-20	-20	-20	-20
6	Werk en inkomen	Bijstand	-91	41	132	167	191
6	Werk en inkomen	Trajecten en begeleidingskosten SWB	-44	-55	-65	-76	-87
6	Wmo	Woon- en vervoersvoorzieningen	-200	-200	-200	-200	-200
6	Wmo	Hogere indicaties huish. ondersteuning	-131	-131	-131	-131	-131
6	Wmo	Voorziening dagbesteding	-49	-49	-49	-49	-49
6	Wmo	Toename aantal deelnemers De Greune	-15	-15	-15	-15	-15
6	Wmo	Maatschappelijke en Vrouwenopvang	-21	-21	-21	-21	-21
6	Jeugd	GGZ opgenomen in begroting GR Samen Twente	32	32	32	32	32
Totaal structureel			-862	-767	-658	-603	-590
Meerjarig			-53	-27			
Incidenteel			-440				
Totaal resultaat 1e berap			-1.354	-793	-657	-603	-589

Technische wijzigingen

Wij lichten technische wijzigingen (financieel neutraal en zonder effect op beleid en uitvoering) niet meer tekstueel toe bij de programma's, maar hebben deze in onderstaand overzicht weergegeven.

Technische wijzigingen 2024-2028 (* € 1.000)

Programma 0	Omschrijving technische wijziging	2024	2025	2026	2027	2028
ICT	Budget ICT VIS2 applicatie van Sociaal domein	-14	-14	-14	-14	-14
Totaal		-14	-14	-14	-14	-14
Programma 3	Omschrijving technische wijziging	2024	2025	2026	2027	2028
Economie	Technische correctie taakveld 5.7	-3	-3	-3	-3	-3
Totaal		-3	-3	-3	-3	-3
Programma 5	Omschrijving technische wijziging	2024	2025	2026	2027	2028
Recreatie	Technische correctie naar 3.1	3	3	3	3	3
Totaal		3	3	3	3	3
Programma 6	Omschrijving technische wijziging	2024	2025	2026	2027	2028
Sociaal domein algemeen	Budget naar ICT VIS2 applicatie	14	14	14	14	14
Sociaal domein algemeen	Technische correctie Kinderopvang SMI	-30	-30	-30	-30	-30
Sociaal domein algemeen	Technische correctie Uitvoeringskosten inburgering	-54	-54	-54	-54	-54
Werk en inkomen	Technische correctie Kinderopvang SMI	30	30	30	30	30
Werk en inkomen	Technische correctie Uitvoeringskosten inburgering	54	54	54	54	54
Totaal		14	14	14	14	14
Totaal technische wijzigingen		0	0	0	0	0